Meie oleme sellepärast kalendri ostnud, et teadust saaksime, kuda teie pool pulmad peetakse?" — Lubage mulle paar sõnakest endale wabanduseks ja laitjatele wastuseks rääkida. Talumaade ostmised lähewad meie pool wäga pikamiste edasi, ja kus neid wiimsel aeal osteti, leiti mõnikord wigadust, mis awalikult ostjate mõistuse puudust ilmutasiwad, sest et nemad parajat aega ei oskand tähele panna, waid nii kaua wiiwitasid, kunni teised targemad wõõrast waldadest tuliwad ja kõrgemat hinda pakusiwad, kui esiteks oli küsitud. Tahtis kohapidanik oma eesõigust hoides talu osta, siis pidi ta pakutut kõrgemat hinda maksma, ehk talust wälja astuma. Kõrwa tagant sügamine ja kahetsemine ei aitand siin, sest et tema ise seda oli teinud. — Sellepärast olime minewal aastal mõne sõna juba rääkinud, mis kahju rumalast lootusest sünnib, kus mõningad arwawad päris kohte maksuta saama. — Wõib olla, et teie pool, tundmata Uduküla sõber! koolidest rääkimine rahwale meelepahandust sünnitab, ja neil säherdust tühjalisi asutamisi weel tarwis ei lähä, siiski ei tohi meie nende pärast oma suud sulguda, sest et koidu pool sõrwa peal mitmes kohas inimesi elab, kellel kibedamat igatsemist ei ole, kui et meie rahwa koolid parema joonele saaksid minema. Meie wanemad, wanemate wanemad ja nende eelkäijad wõisid omal aeal koolita läbi saada, sest et nende päiwil weel palju wahet ei tehtud nende wahel, kes abra e e s ehk abra t a g a kõndis, waid sellega lepiti: kui mõlemad oma osa tõmbasiwad, mis kubjas neile eteseadnud. — Nüüd oleme meie juba teises põlwes priid, orja kütest peastetud, Seaduse läbi meile kõik inimlikud õigused täielikult

käte antud, ja kui meie neist tulu ei mõista wõta, siis on süü üksnes meie pool. Pimeduse kütked peawad suurema rahwa osa waimud weel wangis, mispärast nemad pakutud õnnepuu wiljast osa ei oska saada. Kalender astub iga aasta mitme peresse, kus muud aealehti ei peeta ega loeta, miks ei peaks tema siis omalt kohalt neist asjust rääkima, mis meie waimule niisama tarwis lähäwad, kui toit ja riided meie kehale. Aga et waim kehast palju ülem on, sellepärast peame meie waimu ehteid muretsema, kui meie haritut rahwast mahajääda ei taha. Kolmandeks tuleb majapidamise ja põlluharimise kohta nimetada, et need meie päiwil halja oksale ei saa astuma, kes isa isade wiisi tahawad kinni pidada, sest aeg sunnib meid kaa siin: Edasi! edasi! — Kes wiimaks mulle kingadesse püüdwad puistada, kui olekse tänawuses kalendris neile Else pulmapidu tõutanud: tallawad järsku eksiteed. Minewa aastase kalendri 52 lehe külle peal seisab: „Juhtume õnnekorral ükskord Else pulmapidudele, siis loodame neist palju pikemalt rääkida, sest sinna aeani on meie Eestirahwas wist juba nii kaugele saanud, et 8 ja 10 kopikase kalendriga enam ei lepi ꝛc." Kes neid sõnu teraselt tähelpannes loeb, leiab hõlpsalt, kuda ei tänawusest ega tulewa aastasest pulmadest seal ei räägita, waid nende wõimalik siht määramata kaugusele ülesseati, kus ehk õnnekorral pulme wõiks juhtuda. Teiseks ei ole meil pisemat meelewalda, Else wägise mehele sundida, niisama wähe ise temale kosja minna! — „Peab Els siis wana tüdrukusk hallitama?" küsib mõni noormees, kes ise wiga parandama lähäks, kui tütarlaps teda arstiks peaks wõtma.

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1869, lk. 19